

NORGES HØYESTERETT

DOM

avsagt 13. mai 2022 av Høyesterett i avdeling med

justitiarius Toril Marie Øie
dommer Kristin Normann
dommer Knut H. Kallerud
dommer Ingvald Falch
dommer Borgar Høgetveit Berg

HR-2022-980-A, (sak nr. 22-025696STR-HRET)
Anke over Gulating lagmannsretts dom 13. desember 2021

I.

A

(advokat Øystein Ola Storrvik)

mot

Påtalemyndigheten

(statsadvokat Kristine Herrebrøden)

II.*

A

(advokat Øystein Ola Storrvik)

mot

B

(advokat John Christian Elden)

S T E M M E G I V N I N G

(1) Dommer **Kallerud:**

Sakens spørsmål og bakgrunn

(2) Saken gjelder utmåling av straff og oppreisningserstatning etter voldtekt av en mindreårig begått av en lovbrøyer som var under 18 år på handlingstiden.

(3) A, født 00.00.2001, ble 23. mars 2021 tiltalt for overtredelse av straffeloven § 291 – voldtekt. Grunnlaget var dette:

«Natt til tirsdag 16. juli 2019 i gate 662 i X satt han seg over B og klemte fast armene hennes med bena slik at hun ikke kom seg løs. Han tok av henne undertøyet og stakk en eller flere fingre inn i skjeden hennes samtidig som han gjorde masturberende bevegelser med hånden. B gjorde fysisk motstand mot handlingene ved å sprelle med bena og forsøke å få armene fri, samt at hun sa nei eller at hun ikke ville, eller lignende.»

(4) På handlingstiden var fornærmede 14 år og 1 måned gammel og tiltalte 17 år og 9 måneder. Tiltalen omfattet derfor også overtredelse av straffeloven § 302 – seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år.

(5) Ved Sogn og Fjordane tingretts dom 17. juni 2021 ble A domfelt i samsvar med tiltalen til fengsel i to år og ti måneder. Han ble også dømt til å betale oppreisning til fornærmede med 175 000 kroner.

(6) Etter anke fra A avsa Gulating lagmannsrett 13. desember 2021 dom med slik domsslutning:

«1. A, født 00.00.2001, dømmes for overtredelse av straffeloven § 291 og straffeloven § 302, alt sammenholdt med straffeloven § 79 bokstav a), til en straff av fengsel i 3 – tre – år og 3 – tre – måneder.

2. A, født 00.00.2001, dømmes til å betale oppreisningserstatning til B med 225 000 – tohundredeogtjuefemtusen – kroner. Oppfyllelsesfristen er 2 – to – uker fra forkynnelsen av dommen.»

(7) A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Han anfører at lagmannsretten har fastsatt for streng straff og for høy oppreisningserstatning. Han har særlig vist til at han ikke hadde fylt 18 år på handlingstidspunktet.

(8) Etter *påtalemyndighetens* oppfatning er lagmannsrettens straffastsettelse – tre år og tre måneder – riktig. Men det er rom for å gjøre ni måneder av straffen betinget med en prøvetid på fire år.

(9) Etter at tiltaltes anke ble henvist til behandling i Høyesterett har fornærmede i saken – B – krevd ny behandling av oppreisningserstatningen. Hun har gjort gjeldende at erstatningen bør ligge opp mot 300 000 kroner.

Mitt syn på saken

Faktum

(10) Sommeren 2019 reiste A fra sitt bosted i Sverige til Norge for å besøke en miljøarbeider han hadde hatt god kontakt med mens han var på en barnevernsinstitusjon. Søndag 14. juli 2019 var han på overnattingsbesøk hos miljøarbeiderens familie. Han traff da fornærmede, som han ikke kjente fra tidligere. Om kvelden ga A uttrykk for at han syntes hun var søt og spurte om hun ville sove med ham. Hun svarte nei, men han oppsøkte henne likevel to ganger på hennes soverom. Den første gangen la han seg i sengen bak henne og tok på henne. Han spurte om hun ville kysse og «om hun ville at han skulle hjelpe henne med å bli kvitt møydommen». Hun avviste ham og fikk ham ut av rommet.

(11) Lagmannsretten har gitt denne beskrivelsen av hva som så skjedde:

«Noe senere oppsøkte tiltalte fornærmede én gang til. Fornærmede lot som om hun sov. Tiltalte la seg ned ved siden av henne. Da hun satte seg opp, dyttet han henne ned i sengen igjen. Han satte seg deretter oppå magen hennes. Tiltalte er tung. Han veiderundt 112 kilo. Fornærmede veier om lag 50 til 55 kilo. Først satt tiltalte vendt med ansiktet mot fornærmedes ansikt. Fornærmede gråt og prøvde å dytte og slå ham bort. Det gikk ikke.

Tiltalte røyker og går sedvanlig med lighter på seg. Han tok nå frem lighter og brant fornærmede med den først på den ene armen og dernest på den andre. ... Det var smertefullt for fornærmede og hun gråt fortsatt. Tiltalte sa at han skulle slutte med å brenne henne om hun var flink og lå stille. Tiltalte endret dernest sin posisjon. Han fortsatte med å sitte over fornærmede, men nå med ryggen mot ansiktet hennes. Han begynte dernest å kle av henne nedentil – han tok av henne bukse og truse. Dernest befølte han hennes kjønnsorgan og stakk fingre inn i hennes vagina. Fornærmede oppfattet det som svært ubehagelig og vondt. Tiltalte var hardhendt, og han hadde lange negler. Etter en stund hørte de lyder, kanskje fordi noen benyttet toalettet like ved i samme etasje. Tiltalte avsluttet overgrepet og forlot rommet.»

(12) Fornærmede fikk brennmerker etter tiltaltes bruk av lighter mot armene hennes. Etter overgrepet har hun skadet seg selv med barberblad, blant annet for å skjule merkene etter lighterbruken. Lagmannsretten viser til undersøkelse av fornærmede foretatt av en psykologspesialist, der det fremgår at hun blant annet sliter med gjenopplevelse og negative tanker og følelser. Hun plages også med dårlig konsentrasjon, irritabilitet og urolighet. Selvskadingen er betydelig og anses som meget alvorlig. Hun har diagnosen «posttraumatisk stresslidelse». Oppdaterte opplysninger fra psykologspesialisten og fornærmedes kontaktlærer viser at hun fortsatt – snart tre år etter overgrepet – er sterkt preget av hendelsen.

Straffutmåling

Utgangspunkt

(13) For voldtekt i form av innføring av én eller flere fingre i skjede eller endetarmsåpning begått av en voksen person overfor en annen voksen er normalstraffenivået fengsel i tre år og tre måneder, jf. HR-2013-1238-A avsnitt 15 og 19. Jeg tar utgangspunkt i dette straffenivået.

Skjerpende omstendigheter

- (14) I saken her er det særlig tre straffutmålingsmomenter som må føre til et høyere nivå enn tre år og tre måneder før tiltaltes alder trekkes inn i vurderingen: Volden og truslene tiltalte brukte for å oppnå den seksuelle omgangen, at fornærmede var et barn og hennes skader etter overgrepet.
- (15) Særlig tiltaltes bruk av lighter for å *skade og true* fornærmede går ut over det minimum som kreves for å omfattes av uttrykket «vold eller truende atferd» i voldtektsbestemmelsen. Dette momentet skal derfor tas med i skjerpende retning, jf. Ot.prp. nr. 22 (2008–2009) side 230. Slik atferd er spesielt alvorlig overfor et barn, noe også fornærmedes selvskading for å skjule merkene viser.
- (16) Domfellelsen av A omfatter straffeloven § 302 – seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år. *Fornærmedes unge alder* – 14 år og 1 måned på handlingstiden – må gis markert vekt ved straffutmålingen, jf. HR-2013-2023-A avsnitt 23-24 med videre henvisning til Rt-2004-278 avsnitt 9. Ved overgrep mot barn kan det være grunn til å legge noe mindre vekt på den rettslige klassifiseringen av de ulike overgrepstypene, se HR-2019-721-A avsnitt 35 med videre henvisninger. At det her ikke var voldtekt til samleie, legger jeg derfor noe mindre vekt på enn om fornærmede hadde vært voksen.
- (17) I rettspraksis er det understreket at den generelle faren for *psykiske skader* og ettervirkninger etter overgrepet er tatt hensyn til ved fastlegging av det alminnelige straffenivået. Dette momentet får derfor i alminnelighet ikke selvstendig betydning ved den konkrete straffastsettelsen, se HR-2021-1438-A avsnitt 27 med videre henvisninger. Men omstendigheter som klart avviker fra det som gjennomgående gjør seg gjeldende ved den aktuelle overgrepstypen, tas i betraktning, se blant annet HR-2013-1238-A avsnitt 14, HR-2015-1791-A avsnitt 19 og HR-2020-739-A avsnitt 17.
- (18) Jeg føyer til at variasjonsbredden trolig er betydelig når det gjelder skader etter et seksuelt overgrep. Hvilken type overgrep det er tale om, er antakelig bare ett av mange forhold som innvirker på hvilke ettervirkninger som oppstår. Det er nok også ulikt i hvilken grad skader kartlegges og i tilfelle formidles videre under behandlingen av en straffesak. På denne bakgrunn bør domstolene etter min oppfatning være varsomme med å legge vekt på om et barn har større eller mindre psykiske skader etter et seksuelt overgrep enn det som er «normalt» eller «forventet» ved den aktuelle overgrepstypen. Men er det på det rene at skadene klart overstiger det som gjennomgående gjør seg gjeldende etter et seksuelt overgrep, må det tillegges vekt.
- (19) I saken her er det klarlagt at fornærmede fikk brennmerker etter tiltaltes bruk av lighter. Dette har blant annet ført til selvskading for å skjule merkene. Fornærmede har videre fått betydelige psykiske ettervirkninger etter overgrepet. Jeg legger noe vekt på disse omstendighetene i skjerpende retning.
- (20) Som gjennomgangen har vist, flyter momentene her – som ofte ellers – i noen grad over i hverandre. Jeg finner ikke grunn til å angi konkret hvilket påslag i straffen den enkelte straffskjerpende omstendighet her skal gi. Det er heller ikke grunnlag for å fastsette noe normalstraffenivå for en sak av denne karakter.

- (21) Jeg har funnet noe veiledning for straffnivået i HR-2014-1298-A, som gjaldt en voksen tiltalt som hadde tvunget en 14 år gammel jente til å onanere seg. Lagmannsretten tok her utgangspunkt i fengsel i tre år og syv måneder. Etter fradrag for tilståelse ble straffen satt til fengsel i tre år, noe Høyesterett kom til at ikke utgjorde «noe misforhold mellom den straffbare handling og den utmålte straff», se avsnitt 16. Forholdet her er alvorligere enn i den saken, blant annet fordi A førte fingre inn i fornærmede og brukte mer alvorlige trusler og vold.
- (22) Samlet sett mener jeg de skjerpene momentene i saken tilsier et straffnivå i overkant av fire år før tiltaltes unge alder tas i betraktning.

Formildende omstendigheter

- (23) *Tiltaltes unge alder på handlingstiden* er det sentrale momentet i formildende retning. Etter Grunnloven § 104 andre ledd skal barnets beste være «et grunnleggende hensyn» i avgjørelser som angår barn, jf. også barnekonvensjonen artikkel 3. Artikkel 37 i barnekonvensjonen pålegger myndighetene blant annet å sikre at fengsling av barn bare benyttes som «en siste utvei» og «for et kortest mulig tidsrom». I straffeloven § 33 er det bestemt at den som var under 18 år på handlingstidspunktet, «kan bare idømmes ubetinget fengselsstraff når det er særlig påkrevd». Etter straffeloven § 78 første ledd bokstav i skal det i formildende retning især tas i betraktning at lovbrøyteren var under 18 år på handlingstidspunktet.
- (24) Samtidig er det både i Grunnloven § 104 og i barnekonvensjonen fastslått at barn skal beskyttes, blant annet mot «alle former for seksuell utnyttning og seksuelt misbruk», se konvensjonens artikkel 34. I saken her var både fornærmede og tiltalte i lovens og konvensjonens forstand barn på handlingstiden. Begge har dermed krav på særlig beskyttelse. Som jeg har påvist, gjør dette seg gjeldende med styrke for den 14 år gamle jenta som ble utsatt for overgrep.
- (25) For den unge lovbrøyteren er bildet mer sammensatt. Den mildere bedømmelsen av lovbrøytere under 18 år hviler særlig på to ulike hensyn, formulert slik i NOU 2008: 15 «Barn og straff – utviklingsstøtte og kontroll» side 135:
- «Bakgrunnen for at unge gjerningspersoner bedømmes mildere enn voksne, er at en regner med at unge personer ikke har den samme vurderingsevnen som fullvoksne, og at en straff vil virke mer belastende for den unge.»
- (26) Tilsvarende betraktning gjenfinnes i Prop. 135 L (2010–2011) side 102.
- (27) Vekten av det første momentet som nevnes i det jeg har sitert – svakere vurderingsevne enn voksne – svekkes frem mot 18-årsdagen. Til illustrasjon viser jeg til HR-2013-1121-A, som gjaldt en 17 år og 3 måneder gammel domfelt som maskert trengte seg inn i en 71 år gammel kvinnes hjem og der forsøkte å voldta henne og påførte henne ribbensbrudd. I avsnitt 16 fremgår det at flertallet på fire dommere mente at «fradraget for alder» passende kunne settes til rundt seks måneder fra et utgangspunkt på om lag fire år. I forbindelse med drøftelsen av om det burde gis samfunnsstraff nevnes det i avsnitt 29 at det i rettspraksis legges større vekt på hensynet til barnets alder jo yngre det er. I avsnitt 33 fremheves det at

siden domfelte i den saken var drøyt 17 år på handlingstiden, var han ikke «blant de yngste ... hvor hensynet til å unngå en fengselsreaksjon vil veie tyngst». Etter myndighetsalderen tillegges alderen vanligvis ingen vekt, se HR-2020-1351 avsnitt 15 med videre henvisninger. Alderen får altså gradvis mindre betydning frem mot 18-årsdagen, hvor det går et markert skille.

- (28) Det andre momentet som taler for en mildere bedømmelse av unge lovbrøyttere – soning av straffen vil virke mer belastende – slår i mindre grad til når det er tale om fengselsstraff som skal fullbyrdes etter at gjerningspersonen er blitt voksen, se HR-2019-832-A avsnitt 82. Har det gått flere år fra 18-årsdagen og til soningen eventuelt påbegynnes, er det etter min oppfatning ikke grunn til å legge noen særskilt vekt på belastningen ved soning basert på alder på handlingstidspunktet.
- (29) For tiltalte i saken her svekkes vekten av aldersmomentet både fordi han på handlingstiden bare manglet noen måneder på å være fylt 18 år, og fordi han når straffen nå fastsettes og eventuelt skal sones, er en voksen mann. Soning av fengselsstraff kan tidligst påbegynnes når han nærmer seg 21 år.
- (30) Også for unge lovbrøyttere må det skjerpede straffenivået for blant annet alvorlige seksuallovbrudd få betydning, se HR-2013-143-A avsnitt 18.
- (31) Oppsummert er det klart at tiltaltes alder på handlingstiden – 17 år og 9 måneder – skal tillegges vekt. Men betydningen av momentet blir her begrenset.
- (32) Før jeg ser konkret på hvilket utslag alderen skal få i saken her, skal jeg kort vurdere to andre straffutmålingsmomenter som tiltalte har løftet frem.
- (33) Handlingen ble begått for snart tre år siden. Forsvareren gjør gjeldende at den belastningen dette *tidsforløpet* utgjør for en ung lovbrøytter, må få betydning. Selv om det ikke har vært noen liggetid, og selv om det ikke er noe å bebreide verken politiet, påtalemyndigheten eller domstolene for den tid som har gått, må det vektlegges at saksbehandlingsfristene i straffeprosessloven ikke er overholdt.
- (34) Jeg er ikke enig i dette. Jeg peker for det første på at A ikke ble kjent med siktelsen før i november 2020, altså mer enn ett år etter hendelsen. Deretter tok det om lag fire måneder før tiltale ble tatt ut. Dette var riktignok etter fristen på seks uker fra vedkommende anses som mistenkt i saken, jf. straffeprosessloven § 249 andre ledd første punktum. Men denne fristen kan fravikes «dersom hensynet til etterforskningen eller andre særlige grunner gjør det nødvendig». Etterforskningen her gjaldt et alvorlig seksuallovbrudd, som kan ta lengre tid å avklare enn enklere saker mot barn og ungdom. Blant annet var det nødvendig med avhør av A i Sverige. Etter min mening gir ikke tidsforløpet frem til tiltalen ble tatt ut grunnlag for noe fradrag i straffen.
- (35) Fra tiltaletidspunktet i mars 2021 til saken nå avgjøres i Høyesterett – etter fullstendig behandling i tingretten og lagmannsretten – har det gått noe over ett år. Dette er det ikke noe å si på i en sak av denne karakter, heller ikke i betraktning av fristene i straffeprosessloven § 275. Det er altså ikke grunnlag for fradrag på grunn av saksbehandlingstiden.

- (36) A har hatt en *vanskelig barndom og oppvekst*. Det er også opplysninger om at han kan være sårbar for skadevirkninger av fengselsopphold. Det er imidlertid neppe tale om andre forhold enn slike som ofte vil gjøre seg gjeldende i saker som dette, og som fanges opp av den vekt som skal legges på hans unge alder.
- (37) Jeg går så over til å vurdere den konkrete betydningen av det formildende momentet som foreligger i saken her – As unge alder på handlingstiden.

Tiltaltes unge alder på handlingstiden – betydning for reaksjonsvalg, straffens lengde og betinget dom

- (38) Det er klart at vilkåret i straffeloven § 33 – særlig påkrevd å idømme ubetinget fengsel – er oppfylt. Nær 18 år gammel begikk A et alvorlig seksuallovbrudd mot et 14 år gammelt barn. Forsvareren har ikke argumentert for samfunnsstraff. Jeg er enig i at det ikke er grunnlag for dette og viser til HR-2013-1121-A avsnitt 33 følgende, som jeg tidligere har vært inne på. Jeg viser også til HR-2016-1364-A avsnitt 35, hvor det under henvisning til lovforarbeidene til den nye reaksjonen ungdomsstraff uttales at ved alvorlige seksuallovbrudd, utmåles normalt fengselsstraff selv om gjerningspersonen er under 18 år. Ungdomsstraff kan for øvrig uansett ikke idømmes når lovbryteren er bosatt i Sverige, jf. straffeloven § 52a bokstav c. Det er altså klart at det skal utmåles en ubetinget fengselsstraff.
- (39) Etter min oppfatning er det i en sak som denne ofte hensiktsmessig å vurdere både om tiltaltes unge alder bør få betydning ved fastsettingen av straffens lengde, og om deler av straffen skal gjøres betinget.
- (40) Aktor har tatt til orde for at tiltaltes unge alder på handlingstiden bør føre til et *fradrag i den ubetingede fengselsstraffen* på om lag ni måneder. Dette er i samsvar med lagmannsrettens dom, men med den forskjell at lagmannsretten mente det ikke burde gis delvis betinget dom fordi retten fryktet det kunne medføre komplikasjoner at tiltalte er bosatt i Sverige. Det er nå avklart at dette ikke utgjør noe hinder. Forsvareren anfører at fradraget i straffen bør være noe høyere enn ni måneder, og at en større del av straffen gjøres betinget.
- (41) Ut fra de momentene jeg har fremhevet, og sett hen til at en del av straffen bør gjøres betinget, mener jeg at et fradrag på seks måneder er tilstrekkelig. Korrekt straff ville etter min oppfatning derfor vært fengsel i tre år og seks måneder. Aktor har imidlertid ikke påstått strengere straff, og jeg finner da ikke grunn til å endre lagmannsrettens straffutmåling, jf. HR-2019-1922-A avsnitt 59 med videre henvisning til HR-2017-2415-A. Straffen settes etter dette til fengsel i tre år og tre måneder.
- (42) Jeg har videre kommet til at ett år av straffen kan gjøres betinget. Prøvetiden løper også mens domfelte soner og bør fastsettes til fem år. Ved en slik prøvetid vil det gjenstå en nokså lang tidsperiode etter endt soning hvor domfelte risikerer å måtte sone reststraffen om han skulle forgå seg på ny. Jeg mener dette er hensiktsmessig i saken her.

Oppreisningserstatning

- (43) Skadeserstatningsloven § 3-5 første ledd gir hjemmel for å fastsette oppreisningserstatning. I bestemmelsen angis også hvilke momenter det særlig skal legges vekt på ved seksuelle overgrep mot barn. Som ved straffutmålingen skal blant annet «handlingens art» og om «handlingen er begått på en særlig smertefull eller krenkende måte», vektlegges.
- (44) Ut fra de momentene jeg har pekt på ved fastsettelsen av straffen, er det naturlig å ta utgangspunkt i normalerstatningen for voldtekt til samleie hvor partene er voksne – 150 000 kroner, jf. HR-2011-1016-A avsnitt 19. Jeg minner om at det er mindre grunn til å legge vekt på den rettslige klassifiseringen når overgrepet er begått overfor et barn. Videre er også her de skjerpene momentene ved As opptreden og skadevirkningene av overgrepet av betydning.
- (45) Etter min oppfatning er imidlertid tiden inne til å oppjustere standarderstatningen for voldtekt til samleie på grunn av endringene i pengeverdien og den økonomiske utviklingen i tiden etter at nivået sist ble fastlagt i 2011.
- (46) En mulighet kunne være å fastsette et nytt standard kronebeløp. Det er imidlertid klare svakheter ved en slik normering, som medfører at beløpet stadig må justeres om ikke erstatningsutmålingene over tid skal bli ulik. Et alternativ er å knytte standarderstatningen til grunnbeløpet i folketrygden. På den måten vil erstatningsnivået følge den økonomiske utviklingen i samfunnet.
- (47) Høyesterett fremhevet i HR-2021-2580-A avsnitt 51 følgende fordelene med en G-normering på et annet område. Det ble blant annet vist til at en slik ordning vil gjenspeile den allmenne lønns- og velstandsutviklingen, og at den er enkel å praktisere. De samme hensyn gjør seg langt på vei gjeldende når det gjelder G-normering av standarderstatning etter seksuelle overgrep. I tillegg fremhever jeg at en slik ordning vil bidra til likebehandling over tid.
- (48) I HR-2011-1016-A avsnitt 18 og 21 er det gjort rede for bakgrunnen for at en slik ordning ikke ble valgt den gangen. Det fremholdes her at både i 2011 og ved tidligere justeringer var ny kunnskap om skadevirkningene ved seksuelle overgrep den vesentligste grunnen til å øke standarderstatningen. Det var altså ikke bare hensynet til fallet i pengeverdien som gjorde at oppreisningsnivået med jevne mellomrom burde vurderes. I tillegg ble det vist til at nye regler for erstatningsutmåling med sikte på større grad av standardisering var under utredning.
- (49) I dag er situasjonen annerledes. Det er ikke lagt frem noe materiale som nå tilsier en endret vurdering av skadevirkningene ved seksuelle overgrep. Det er heller ikke vedtatt nye lovbestemmelser av betydning for fastsettelse av oppreisningserstatning. Jeg mener derfor at det i dag ikke er avgjørende betenkeligheter ved å knytte standarderstatningen for et seksuelt overgrep til grunnbeløpet. Jeg føyer til at dersom det skulle vise seg at kunnskapen om skadevirkningene ved seksuelle overgrep tilsier at erstatningsbeløpet bør justeres, kan dette gjøres ved å endre omregningsfaktoren basert på grunnbeløpet.
- (50) Jeg er etter dette kommet til at standarderstatningen for voldtekt til samleie av voksne begått av en voksen heretter bør knyttes til grunnbeløpet i folketrygden på

domstidspunktet. For enkelhets skyld mener jeg erstatningen bør settes til 2 G, selv om dette utgjør en liten økning sammenlignet med nivået fra 2011-dommen.

- (51) I 2011 utgjorde standarderstatningen på 150 000 kroner noe under to ganger grunnbeløpet i folketrygden. Per 1. mai 2021 er grunnbeløpet 106 399 kroner. Hva grunnbeløpet blir per 1. mai 2022 er ennå ikke bestemt. Jeg tar derfor utgangspunkt i beløpet per 1. mai 2021. Med en faktor på 2 utgjør dette avrundet 210 000 kroner.
- (52) Som jeg allerede har vært inne på, mener jeg oppreisningen i saken her skal fastsettes med utgangspunkt i standarderstatningen for voldtekt til samleie, etter justering altså 210 000 kroner basert på 2 G.
- (53) Betydningen av lovbryterens alder ved erstatningsutmålingen er belyst i HR-2018-1014-A. I avsnitt 54 heter det avslutningsvis i oppsummeringen: «Dersom erstatningskravet knytter seg til alvorlige straffbare handlinger, kreves det betydelig mer for å unnlate å pålegge ansvar eller utmåle en lavere erstatning enn ellers.» På bakgrunn av overgrepets alvor er jeg kommet til at det ikke er grunnlag for å redusere erstatningen ut fra As alder.
- (54) Derimot er det etter min oppfatning, som i HR-2011-1016-A, grunnlag for å øke erstatningsbeløpet fordi fornærmede er et barn, se avsnitt 22-23. Det er her tale om et skjønnsmessig tillegg som det ikke er grunnlag for å standardisere. Den samlede erstatningen i saken her kan passende settes til 240 000 kroner.

Konklusjon

- (55) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. I lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 1, gjøres den endring at fullbyrdelsen av 1 – ett – år av straffen utsettes etter reglene i straffeloven § 34 med en prøvetid på 5 – fem – år.
2. A dømmes til å betale oppreisningserstatning til B med 240 000 – tohundreogførtitusen – kroner.

Oppfyllelsesfristen er 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dommen.

- (56) Dommar **Høgetveit Berg:** Eg er i hovudsak og i resultatet samd med fyrstvoterande.
- (57) Dommer **Falch:** Likeså.
- (58) Dommer **Normann:** Likeså.
- (59) Justitiarius **Øie:** Likeså.

(60) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. I lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 1, gjøres den endring at fullbyrdelsen av 1 – ett – år av straffen utsettes etter reglene i straffeloven § 34 med en prøvetid på 5 – fem – år.
2. A dømmes til å betale oppreisningserstatning til B med 240 000 – tohundreogførtitusen – kroner.

Oppfyllelsesfristen er 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dommen.

**Rettet 16. mai 2022 i medhold av straffeprosessloven § 44.*

Toril Marie Øie
(sign.)